

rep.nr.

2011/922

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 31 MAART 2011

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - ziekteverzekering
tegensprekelijk
definitief

In de zaak:

LANDSBOND VAN DE ONAFHANKELIJKE ZIEKENFONDSEN, met
zetel te 1150 BRUSSEL, Sint-Huibrechtsstraat 19, appellant,
vertegenwoordigd door mr. VANDENHOUTE Magda, advocaat te 1180
BRUSSEL, Floréallaan 104

tegen:

RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING,
openbare instelling, met zetel te 1150 BRUSSEL, Tervurenlaan, 211,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VANDERHOYDONCK C. loco
mr. ORBAN Louis Philippe, advocaat te 1180 BRUSSEL, Winston
Churchilllaan 149

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 01-10-2010 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 28e kamer (A.R. 73525/04).
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 29 november 2010;

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 3 maart 2011, waarna de debatten werden gesloten. Het openbaar ministerie heeft een mondeling advies uitgebracht. Partijen hebben geen repliek op dit advies gegeven, waarna de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Bij aangetekend schrijven van 26 februari 2004 betekende de leidend ambtenaar van de Dienst voor Administratieve Controle van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering het controleverslag waarbij aan de Landsbond der Onafhankelijke Ziekenfondsen de verplichting werd opgelegd van zijn verzekerde Lawaisse een bedrag terug te vorderen van 6.220,10 € als ten onrechte betaalde kosten voor geneeskundige verzorging en een bedrag van 838,13 € als ten onrechte betaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Het controleverslag steunde hierop dat de verzekerde Lawaisse ten onrechte aan de sociale zekerheid van de werknemers onderworpen was.

2.

Bij dagvaarding van 9 april 2004 heeft de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen dit controleverslag betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel. De Landsbond voerde aan dat, ingeval van onrechtmatige onderwerping, de verstrekkingen voor geneeskundige verzorging niet dienden teruggevorderd te worden en dat de terugvordering van de uitkeringen verjaard was.

Bij vonnis van 1 oktober 2010 heeft de arbeidsrechtbank de vordering van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen gedeeltelijk gegrond verklaard, met name in zoverre deze betrekking had op de kosten voor geneeskundige verzorging. De vordering werd afgewezen in zoverre ze betrekking had op de uitbetaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

3.

Bij verzoekschrift van 29 november 2010 heeft de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen hoger beroep aangetekend tegen dit vonnis.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het beroep is regelmatig naar de vorm. Er wordt geen betekenisakte voorgelegd van het bestreden vonnis zodat het beroep ook tijdig is ingesteld.

III. BEOORDELING.

1.

De Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen voert aan dat de eerste rechter ten onrechte de terugvordering met betrekking tot de ongeschiktheiduitkeringen niet als verjaard heeft beschouwd. De Landsbond stelt dat, vermits er geen sprake was van frauduleuze handelingen, de verjaringstermijn twee jaar beliep, en de betwiste uitkeringen betaald werden in de periode van 1 tot 24 februari 1999 en van 30 juni tot 16 juli 2000. De verjaringstermijn begon daarbij volgens de Landsbond te lopen

vanaf het ogenblik van de uitbetaling van de uitkeringen en niet, zoals het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering aanvoerde en door de eerste rechter aanvaard werd, pas vanaf het ogenblik waarop hij door het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering in kennis gesteld werd van de onverschuldigde betaling.

Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering gedraagt zich voor het hof naar de wijsheid van het hof.

2.

Overeenkomstig artikel 174, 4° en 5° van de gecoördineerde wetten op de ziekteverzekering, verjaart de terugvordering van de ten onrechte verleende prestaties in de regel twee jaar na het einde van de maand waarin de prestaties zijn uitbetaald of zijn vergoed. Van die regel wordt echter afgeweken indien het ten onrechte verlenen van prestaties het gevolg is van bedrieglijke handelingen "waarvoor hij wie ze tot baat strekten verantwoordelijk is". In dat geval bedraagt de verjaringstermijn 5 jaar.

Overeenkomstig artikel 174, 7° van de wet moet, na een termijn van 2 jaar met ingang van het einde van de maand waarin een prestatie op onrechtmatige wijze door een verzekeringsinstelling betaald is, deze niet meer geboekt worden op de in artikel 164 van de wet bedoelde rekening. Ook deze termijn wordt op 5 jaar gebracht wanneer er sprake is van bedrieglijke handelingen.

3.

Uit deze bepalingen volgt dat in de regel de verjaring van de vordering tot terugvordering van de onverschuldigde betalingen steeds begint te lopen op het ogenblik van de betaling zelf.

De bepalingen van artikel 174 van de gecoördineerde wetten sluiten echter de toepassing niet uit van artikel 2257 van het Burgerlijk Wetboek, in zoverre dit bepaalt dat de verjaring niet loopt ten aanzien van een schuldvordering die van een voorwaarde afhangt, zolang die voorwaarde niet vervuld is.

Artikel 2257 van het Burgerlijk Wetboek, en de daaruit afgeleide regel "contra non valentem agere, non currit praescriptio" (de verjaring loop niet tegen hem die niet geldig zijn vordering kan uitoefenen) kan echter volgens een constante rechtspraak en rechtsleer in België slechts toegepast worden wanneer de houder van het recht, dat dreigt te verjaren, in de onmogelijkheid verkeert om zijn rechtsovereenkomst in te stellen ingevolge een wettelijk beletsel. De onwetendheid over het onverschuldigd karakter van de uitkering vormt geen wettelijk beletsel tot het instellen van de vordering. (Cass. 16.06.1972, Arr.Cass.1972, 969; Cass. 2.01.1969, RW 1698-1969, 1375, met noot J. Dabin; Vincent Sagaerts, "De verjaring van de vordering uit onverschuldigde betaling", R.W. 2000-2001, p. 259); I. Claeys, "Opeisbaarheid, kennisname en schade verwekkend feit als vertrekpunt van de verjaring", in "Verjaring in Privaatrecht", Kluwer 2005, p.49).

4.

Zoals het hof in zijn arrest van 29 augustus 2008 (7^e kamer, anders samengesteld A.R. 50.083 LCM t RIZIV) opmerkte dient daarbij rekening gehouden te worden met het feit dat, meer bepaald inzake sociale zekerheidsreglementering, de wetgever steeds de prioriteit gegeven heeft aan de rechtszekerheid en het probleem van de bedrieglijke handelingen opgelost heeft door in die gevallen een langere verjaringstermijn te voorzien. De wetgever heeft er aldus uitdrukkelijk voor geopteerd

om ingeval van de bedrieglijke handelingen niet over te gaan naar een verschuiving van de aanvangsdatum van de terugvordering (zoals in het andere rechtsstelsels gebeurt en ook voor bepaalde materies in het Belgisch recht), maar naar de toepassing van twee verschillende verjaringstermijnen. Het zou met de bedoeling van de wetgever niet verenigbaar zijn om, naast de verlenging van de verjaringstermijn, ook nog de aanvangsdatum van de verjaringstermijn te laten verschuiven.

5.

Het hoger beroep is dan ook gegrond.

OM DEZE REDENEN,

HET ARBEIDSHOF,

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gehoord in zijn eensluidend mondeling advies, de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond. Hervormt het bestreden vonnis en vernietigt de bestreden beslissing van 26 februari 2004 eveneens in zoverre ze betrekking heeft op de terugvordering van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

Veroordeelt het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen op 160,36 €, zoals gevorderd.

Aldus: geweest en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Jean BOULOGNE,
Hedwig SILON,
arbeider,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Hedwig SILON

Jean BOULOGNE

Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 31 maart 2011 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS

